

**МАМЛЕКЕТТИК ТИЛ ЖАНА МАДАНИЯТ ИНСТИТУТУНУН ТАРЫХЫ
ПРЕЗИДЕНТТИН ЖАРЛЫГЫ, ӨКМӨТТҮН ТОКТОМУ МЕНЕН
БАЙЛАНЫШКАН**

г.Бишкек, Дом Правительства
от 20 сентября 2000 года УП N 268

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О программе развития государственного языка
Кыргызской Республики на 2000-2010 годы

В целях совершенствования развития государственного языка, постепенного его внедрения и поэтапного перевода делопроизводства в Кыргызской Республике на государственный язык постановляю:

1. Утвердить прилагаемую [Программу](#) развития государственного языка Кыргызской Республики на 2000-2010 годы (приложение 1).

2. Создать Институт государственного языка и культуры на базе филологического факультета Кыргызского государственного педагогического университета им.И.Арабаева.

3. Правительству Кыргызской Республики совместно с Национальной комиссией по государственному языку при Президенте Кыргызской Республики:

- решить организационные и финансовые вопросы, связанные с созданием Института государственного языка и культуры;

- обеспечить реализацию Программы развития государственного языка Кыргызской Республики на 2000-2010 годы.

4. Внести в [Указ](#) Президента Кыргызской Республики "О дальнейшем развитии государственного языка Кыргызской Республики" от 20 января 1998 года N 21 следующие изменения:

- абзац второй пункта 3 изложить в следующей редакции:

"Утвердить председателем Национальной комиссии по государственному языку при Президенте Кыргызской Республики Касиева Накена Касиевича Государственного секретаря Кыргызской Республики";

- [Положение](#) о Национальной комиссии по государственному языку при Президенте Кыргызской Республики и ее состав, утвержденные вышеназванным [Указом](#) Президента Кыргызской Республики, изложить в новой редакции согласно приложениям 2 и 3 к настоящему Указу.

5. Исключить пункт 2 [Указа](#) Президента Кыргызской Республики "О преобразовании Главной редакции Кыргызской энциклопедии в Центр государственного языка и энциклопедии при Национальной комиссии по государственному языку при Президенте Кыргызской Республики" от 12 февраля 1999 года N 42.

6. Признать утратившим силу [Указ](#) Президента Кыргызской Республики "О внесении изменений в [Указ](#) Президента Кыргызской Республики "О дальнейшем развитии государственного языка Кыргызской Республики" от 20 января 1998 года" от 23 ноября 1999 года N 299.

7. Контроль за исполнением настоящего Указа возложить на Государственного секретаря Кыргызской Республики.

8. Настоящий Указ вступает в силу со дня опубликования ("Эркин Тоо" от 22 сентября 2000 года N 76).

Президент Кыргызской Республики

А.Акаев

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨКМӨТҮ

ТОКТОМ

2001-жылдын 9-июлу № 326

И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик педагогикалык университетине караштуу Мамлекеттик тил жана маданият институтун түзүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2000-жылдын 20-сентябрындагы "2000-2010-жылдары Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тилин өнүктүрүү программасы жөнүндө" [Указын](#) ишке ашыруу максатында Кыргыз Республикасынын Өкмөтү

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик педагогикалык университетке караштуу Мамлекеттик тил жана маданият институту филология факультетинин базасында түзүлсүн.
2. Мамлекеттик тил жана маданият институту И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик педагогикалык университеттин Камская көч., 10 дарегиндеги "Б" окуу корпусуна жайгаштырылып, 2002-жылдын августунан тартып "А" корпусуна көчүрүлсүн.
3. Кыргыз Республикасынын Билим жана маданият министрлиги 2001-2002-окуу жылынан тартып Мамлекеттик тил жана маданият институту үчүн жыл сайын 50 орунга студенттерди кабыл алуу эсебинен бюджеттик каражат бөлүштүрсүн.
4. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 15-мартындагы "Мамлекеттик тил жана маданият институтун түзүү жөнүндө" № 99 [ТОКТОМУ](#) күчүн жоготту деп табылсын.
5. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө Кыргыз Республикасынын Билим жана маданият министрлигине жүктөлсүн.

Премьер-министр

К.Бакиев

1952-жылы В.В.Маяковский атындагы Кыргыз кыз-келиндер педагогикалык институту ачылып, анда башка факультеттер менен бирдикте орус филологиясы факультети өз ишин баштаган. 1987-жылы орус филологиясы факультетинин негизинде кыргыз филологиясы ачылып, эки адистик катарлаш иш жүргүзүп келген.

И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин мамлекеттик тил жана маданият институту «Кыргыз Республикасындагы мамлекеттик тилди өнүктүрүү программасы жөнүндөгү» Кыргыз Республикасынын Президентинин 2000-жылдын 20-сентябрындагы УП №268 Жарлыгы жана Кыргыз Өкмөтүнүн 2001-жылдын 9-июлундагы И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин филология факультетинин базасында «И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин мамлекеттик тил жана маданият институтун түзүү жөнүндөгү» № 326 токтомунун негизинде түзүлгөн.

Институт өзүнүн ишмердүүлүгүн КРнын Конституциясына, КРнын Жарандык кодексине, КР «Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамына, «КР жогорку кесиптик билим берүүчү билим берүү мекемелери жөнүндөгү» жобого, КРнын ББЖИМнин укук-ченем актыларына, И.Арабаев атындагы КМУнун Уставына жана өзүнүн жеке Уставына ылайык иш жүргүзүп келе жатат. Институт жеке Уставына ылайык филологиялык, лингвистика жана журналистика багытындагы кадрлар менен камсыз кылуу максатында жогорку билим берүүнүн кесиптик билим берүү программасын ишке ашырып келе жатат.

И.Арабаев атындагы КМУнун алдындагы мамлекеттик тил жана маданият институту өз ишмердүүлүгүн баштагандан тартып, азыркы мезгилге чейин Уставына ылайык КР «Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана тил саясатын өркүндөтүү программасына» өз укугунун чегинде салымын кошуп келүүдө.

И.Арабаев атындагы КМУнун алдындагы мамлекеттик тил жана маданият институттун түптөлүшүнө зор салымын кошкон, институттун биринчи директору, ф.и.д., профессор Ү.Б.Култаева 2001-2006-жж. жетектеген. Окуу иштери боюнча директордун эң алгачкы орун басары Калыбек Байжигитов 2001-2003-жылдары эмгектенген. 2006-2023-жылдары окуу жайды ф.и.д., проф. М.К.Жумаев, ф.и.д., проф. К.Саматов, ф.и.к., проф. А.О.Дюшембиева, ф.и.д., директордун м.а., Кыргыз Республикасынын маданиятына эмгек сиңирген ишмер А.А.Эгембердиева жетектешкен. Азыркы учурда МТМИнин директору болуп ф.и.д., проф. С.С.Жумалиев иш алып барууда.

Филологиялык факультет учурундагы 3 кафедра “кыргыз тилинин теориясы жана практикасы”, “кыргыз адабияты жана дүйнөлүк көркөм маданият”, “орус тили жана адабияты” институттун өзөгүн түзүп жана жаңы адистиктердин ачылышы менен “тил даярдыгы жана котормо”, “коомдук жана табигый илимдер” кафедрасы түзүлгөн.

1952-жылы орус филологиясы факультетинде “орус тили жана адабияты” кафедрасы негизделген. Жетекчөөчү кафедра катары кыргыз, орус тилдүү мектептер үчүн орус тили жана адабияты боюнча мугалимдерди даярдап чыгарышкан.

И.Арабаев атындагы КМУнун 2006-жылдын №01-9/442 буйругу менен орус тили жана адабияты адистиги кафедра мүчөлөрү менен бирдикте гуманитардык билим берүү институтуна (кийин факультет) өткөрүлгөн.

Кыргыз тили кафедрасы 1988-жылы негизделген. Анда ал “кыргыз тили жана адабияты” кафедрасы деп аталган. Жыйырма жыл ичинде бул бөлүмдүн аты бир нече жолу өзгөрүүгө учураган. 1990-жылдан “*кыргыз тили кафедрасы, кыргыз тили жана аны окутуунун методикасы кафедрасы*”, 1998-жылдын ноябрь айынан тартып “*кыргыз тилинин теориясы жана практикасы*” деген ат менен кызмат өтөп келсе, 2002-жылдын апрель айынан тартып “*кыргыз тили кафедрасы*” деген статуска ээ болгон. 2010-жылдын

17-сентябрынан И.Арабаев атындагы КМУнун окумуштуулар кеңешинин чечими менен УИАнын корреспондент-мүчөсү, ф.и.д., проф. Т.К.Ахматовдун ысымы ыйгарылып, 2016-жылдын июнунан И.Арабаев атындагы КМУнун окумуштуулар кеңешинин чечими менен профессор Т.К.Ахматов атындагы кыргыз тили жана аны окутуунун технологиялары кафедрасы болуп өзгөрдү. Ушул жылдардын аралыгында кафедра башчылары Ш.Жапаров, С.Ибрагимов, И.Абдувалиев, Т.Ахматов, К.Токтоналиев, С.Каратаева жигердүү иш жүргүзүп келишкен. О.э. республикага белгилүү окумуштуулар академик С.Ж.Мусаев, проф. К.Саматов, профессор К.Токтоналиев, профессор С.Ибрагимов., Т.Ахматов эмгектенип, студенттердин арасында окуу жана окуу-методикалык, тарбиялык иштерди жогорку деңгээлде алып барышкан.

Кыргыз адабияты кафедрасы 1988-жылы негизделген. Аталган кафедрада республикага таанымал коомдук жана мамлекеттик ишмерлер эмгектенип келишкен. Кыргыз республикасынын мыйзам чыгаруу палатасынын спикери, КР УИАнын академиги, профессор А.Эркебаев, КР УИАнын академиги, профессор А.Акматалиев, КР УИАнын академиги, профессор О.Ибраимов, КР Эл жазуучусу, профессор К.Жусупов, КР Эл акыны А.Өмүрканов, КР Эл акыны, Токтогул атындагы мамлекеттик сыйлыктын лауреаты А.Рыскулов да өз мезгилинде кафедрада эмгектенишип, жаштарды илим-билимге тарбиялоого орчундуу салымдарын кошушкан. Ошондой эле, кафедранын курамында профессор А.С.Кацев, доцент Ү.Касыбеков, К.Ибраимов да иштеген. Ошол убакыттан бери кафедранын аталышы бир нече жолу өзгөрүүгө дуушар болгон. Кафедраны учурунда К.Байжигитов, М.Жумаев, Р.Сыдыкова, С.Дюшембиев, А.Эгембердиева жетектеп келген. Азыркы кезде кафедра кыргыз адабияты жана аны окутуунун технологиялары кафедрасы деп аталат жана кафедра башчысы болуп ф.и.к., доцент А.Каныбекова эмгектенет.

Институттун түптөлүшү жана жаңы адистиктердин ачылышы менен 2001-жылдын 1-сентябрынан баштап “Тил даярдыгы жана котормо” кафедрасы ишке киришип, ага окутуучу Догдурбек Назар (Асанкулов Н.Д.) кафедра башчысы болуп дайындалган (2001-2004-жж.). 2004-жылдан 2023-жылга чейин ф.и.к., доцент Н.А.Эргешбаева кафедра башчысы катары иш алып барган.

Котормо жана котормо таануу профилинин актуалдуулугу-коомдун талабына ылайык чет тилдерин жогорку деңгээлде окутуу жана билим берүү тармагында, ошондой эле мамлекеттик жана муниципалдык мекемелердин ар кайсы багыттарында, тышкы иштер министрлигинде ж.б. эл аралык уюмдарда иштей ала турган кыргыз тилинен англис, корей, кытай тилдерине жана ошол тилдерден кайра кыргыз тилине түз которуучу адистерди даярдоо болгон.

Котормо жана котормо таануу адистигинин максаты катары котормо багытындагы жогорку квалификациялуу, коомдун талабына ылайык чет тилдерин жогорку деңгээлде окутуу жана кыргыз тилинен англис, корей, кытай тилдерине жана ошол тилдерден кайра кыргыз тилине түз которуучу адистерди даярдап келишкен.

И.Арабаев атындагы КМУнун жалпы ишмердүүлүгүн өнүктүрүү жана натыйжалуу жүргүзүү максатында университеттин курамдык түзүмдөрүн оптималдаштыруу боюнча түзүлгөн комиссиянын сунушуна (отурумдун №1,2 токтомдору 16.04.23-23.04.23) жана университеттин окумуштуулар кеңешинин чечимине ылайык “Тил даярдыгы жана котормо” кафедрасы дүйнөлүк тилдер жана эл аралык мамилелер институтунун курамына өткөн.

“Коомдук жана табигый илимдер” кафедрасын т.и.д., проф.м.а. А.Р.Жоошбекова 2001-2006-жылдары жетектеп, кийин структура аралык кафедра катары университеттин курамына өткөн.

Билим берүүнүн сапатын жогорулатуу үчүн билим берүүнүн жаңы технологиялык жана методикалык базасын түзүп, окутуунун жакшыртылган инновациялык ыкмаларын иш жүзүндө кеңири колдоно билүү, жайылтуу максатында 2003-жылдын 1-сентябрынан тартып “окутуунун жаңы технологиялары” кафедрасы өз ишин баштаган. Кафедрада алгач доцент Н.Р.Джапаров кафедра башчысынын милдетин аткарып, кийинчирээк доцент Р.Абдуллаева кафедра башчысы кызматына дайындалган. 2016-жылдын 1-июлунда университеттин окумуштуулар кеңешинин чечими менен жоюлуп, кафедра мүчөлөрү тийиштүү кафедраларга которулган.

Философия илимдеринин кандидаты, доц.м.а. Т.Тургуналиевдин жеке демилгеси, И.Арабаев атындагы КМУнун жетекчилигинин колдоосу менен КР Президентинин улуттук мурастар жөнүндөгү буйругун, КР Жогорку Кеңеши кабыл алган “Манас” эпосу жөнүндө мыйзамдын (28.06.2012), КР Өкмөтүнүн улуттук программасынын (2012) негизинде кабыл алынган “Манас” мыйзамын ишке ашыруу жана Манастын тарыхый баалуулуктарын изилдөө, окутуу, “Манас” эпосун республикага жана дүйнө элдерине кеңири таркатуу, ар тараптан илимий-изилдөө иштерин жүргүзүп, бурмалоолордон сактоо багытын көздөп, 2012-жылдын 13-сентябрындагы И.Арабаев атындагы КМУнун окумуштуулар кеңешинин №10 токтомунун негизинде, 17.09.2012. № 01-8/288 буйругу менен Манас таануу институту түзүлгөн. Институттун курамында Манас таануу жана маданият таануу кафедрасы иш алып барган. Институттун ачылышына зор салымын кошкон Т.Тургуналиев 2012- 2019-жж. директор кызматын аркалап келген.

2019-жылдын 4-июлунда И.Арабаев атындагы КМУнун окумуштуулар кеңешинин чечими, 2019-жылдын 29-августундагы № 01-8/522 буйругу менен манаस्ताануу институту лингвистика факультетине бириктирилип, манас таануу жана лингвистика институту деп аталып, институттун директорлугуна ф.и.д., профессор С.Ж.Мусаев дайындалып, 2019-2020-жылдар аралыгында эмгектенди. 2020-2022-жж. институтту п.и.к., проф.м.а. Н.К.Сартбекова жетектеди.

Манас таануу жана маданият таануу кафедрасы 2022-жылы окумуштуулар кеңешинин чечими менен мамлекеттик тил жана маданият институтунун курамына кошулуп, манаस्ताануу кафедрасы деп аты өзгөртүлдү. 2012-жылдан бери кафедра филологиялык билим берүү багытындагы манаस्ताануу профили боюнча билим берип, жогорку билимдүү адистерди даярдап келе жатат. Кафедранын бир катар бүтүрүүчүлөрү магистратура жана аспирантурада билим алууну улантып, лицей, колледждерге, мектептерге, бала бакчаларга жана жалпы билим берүү мекемелерине жана мамлекеттик иштерге орношууда. Манас таануу кафедрасы жаш муундарды мекенчилдикке, мекенди сүйүүгө тарбиялап, Манасты даңазалаган, келечекте нукура кыргыз каада- салтын, маданиятын, тарыхын жана адабиятын таанып билген, жогорку билимдүү манаस्ताануучу адистерди даярдап чыгара турган бирден бир жетектөөчү кафедра катары эсептелет. Учурда Т.Рысбаев кафедра башчысынын кызматын аткарып келе жатат.

И.Арабаев атындагы КМУнун жалпы ишмердүүлүгүн өнүктүрүү жана натыйжалуу жүргүзүү максатында университеттин курамдык түзүмдөрүн оптималдаштыруу боюнча түзүлгөн комиссиянын сунуштарынын негизинде жана университеттин Окумуштуулар кеңешинин 2023-жылдын 26-майындагы №10 отурумунун чечимине ылайык гуманитардык билимдер факультетиндеги “орус тили жана адабияты” профилин

мамлекеттик тил жана маданият институтуна алып келүү менен орус филологиясы факультети, чыгыш таануу жана эл аралык мамилер факультетиндеги журналистика профилин институтка бириктирүү менен журналистика бөлүмү түзүлгөн. Ошондой эле, филологиялык билим берүүдө практикалык курстар кафедрасындагы орус тили жана кыргыз тили дисциплиналары МТМИнин тиешелүү кафедрасына өтүп, орус тили дисциплинасынын негизинде жрус тилинин практикалык курсу кафедрасы ачылып, учурда кафедраны доцент Т.Шамурзаева жетектөөдө.

Ошондой эле, 2001-жылдын 1-сентябрынан бери өз алдынча юридикалык жак катары мамлекеттик тил жана маданият институтунун курамында окуу бөлүмү, кадрлар бөлүмү, эсеп бөлүмү иш алып барат. Окуу бөлүмү азыркы күндө билим берүү процессинин сапатына байланышкан иштерди талапка ылайык аткарып келе жатат. Окуу бөлүмүнүн башчысы катары Т.А.Осмонкулова, Т.Мусамбетов, Ф.А.Мырзаева 2001-2006-жылдары окуу бөлүмүн жетектешкен. Институт түзүлгөндөн баштап азыркы күнгө чейин билим сапаты боюнча жетектөөчү адис Г.Т.Доткулова окуу-тарбия процессин талапка ылайык уюштуруу максатында натыйжалуу иш алып барууда.

Окуу процессин окуу-методикалык жактан жабдылышын өнүктүрүү, билим берүүнүн жаңы технологиялык жана методикалык базасын түзүп, негизги дисциплиналар боюнча окуу-методикалык комплекстер менен толуктап, студенттерге маалыматтарды жеткиликтүү кылып, билим сапатын жогорулатуу максатында 2001-жылы МТМИнин окуу залы ачылып, КР Илимине эмгек сиңирген ишмери, ф.и.д, профессор Ш.Жапаровдун наамы ыйгарылган. Азыркы мезгилге чейин окуу залы өз ишин улантып, жыл сайын жаңы окуу китептери, окуу куралдары менен толукталып турат.

Азыркы мезгилде мамлекеттик тил жана маданият институтунун курамына 1 факультет, 1 бөлүм бириктирилген жана окуу процесси 5 кафедра аркылуу ишке ашырылат. Жалпы институт боюнча профессордук-окутуучулар курамынын саны-81, негизги кызматта - 63 окутуучу, алардын ичинен 5 илимдин доктору, 23 илимдин кандидаты, 21 ага окутуучу, 15 окутуучу, ал эми айкалыштырып иштөө шартында 18 окутуучу эмгектенет. МТМИнин профессордук-окутуучулар курамы илимий-педагогикалык ишмердүүлүгүндө КР Ардак грамотасы менен 1 окутуучу, КР Өкмөтүнүн Ардак грамотасы менен 1 окутуучу, КР Билим берүү жана илим министрлигинин “Билим берүүнүн мыктысы” төш белгиси менен 11 окутуучу, КР Билим берүү жана илим министрлигинин “Илимдин мыктысы” төш белгиси менен 3 кызматкер жана Мамлекеттик тил жана тил саясаты боюнча улуттук комиссиянын жана башка ведомстволордун Ардак грамоталары, төш белиглери менен сыйланган жана 2 илимдин докторуна КР маданиятына эмгек сиңирген ишмер наамы ыйгарылган.

Билим берүүнүн эң маанилүү элементи – өз ишин мыкты билген кесипкөй окутуучу. Ушуга байланыштуу, илимий даражалуу ПО курамынын санын көбөйтүү максатында эң мыкты, тажрыйбалуу профессионалдык деңгээли жана педагогикалык чеберчилиги жогору окутуучулар ишке тартылган. Жыл сайын квалификациясын жогорулатуу, стаж топтоо жолдору менен кадрдык потенциалды (мүмкүнчүлүктөрдү) күчөтүү иштери жүрүзүлүп келе жатат.

Институттун негизги максаттарынын бири - педагогикалык билим берүүнү практикалык иш менен айкалыштырып, заманбап шартка ыкчам ылайыкташа алган, маалыматтык технологияларды жана инновациялык ыкмаларды жигердүү пайдаланууга жөндөмү бар, жаңычыл, чыгармачыл адистерди даярдап чыгаруу жогорку деңгээлде ишке ашырылып келе жатат. Институт адистерди даярдоодо улуттук нарк-дөөлөттөргө шайкеш

дүйнөлүк баалуулуктарды, улуттук нарк, элдик салт-санааны сактап, маалымат технологияларды, инновациялык ыкмаларды тажрыйбалоо менен окуу, илимий-изилдөө иштерин өнүктүрүп келе жатат.

ДИРЕКЦИЯ

МТМИнин директору – Жумалиев Самат Субанкулович, филология илимдеринин доктору, проф. м.а.

МТМИнин директорунун орун басары – Эгембердиева Аида Абдыжапаровна, филология илимдеринин доктору, проф. м.а., Кыргыз Республикасынын маданиятына эмгек сиңирген ишмер

Ага лаборант – Жумалиева Регина Акылбековна

ОКУУ БӨЛҮМҮ

Окуу бөлүмүнүн башкы адиси – Доткулова Гульзада Турдугуловна

КАДРЛАР БӨЛҮМҮ

Кадрлар бөлүмүнүн башкы инспектору – Оросулбекова Асел Жумакановна

КАФЕДРАЛАР

Кыргыз тили жана аны окутуунун технологиялары кафедрасынын башчысы –
Абдуллаева Райхан Абдуллаевна, филология илимдеринин кандидаты, доцент

Кыргыз адабияты жана аны окутуунун технологиялары кафедрасынын башчысы –
Каныбекова Айнуур, филология илимдеринин кандидаты, доцент

Манастаануу кафедрасынын башчысы – Рысбаев Талантбек Казыбаевич

Отделение «Журналистики»

Кафедра «Журналистики» была создана 15-сентября 1998 года и являлся основным структурным подразделением факультета Востоковедения и международных отношений Кыргызского Государственного Университета им. И. Арабаева. Сейчас отделение работает в составе ИГЯК. На отделении работают высококвалифицированные специалисты. Профессорско-преподавательский состав кафедры представлен доцентами, кандидатами наук, старшими преподавателями, которые обеспечивают на высоком профессиональном уровне преподавания общепрофессиональных и специальных дисциплин по журналистике.

Отделение «Журналистики» готовит высококвалифицированных специалистов в области:

- **530600 Журналистика** (бакалавриат, очная – 4 года обучения)
- **530600 Журналистика** (дистанционное обучение, 5 лет)
- **530600 Журналистика** (магистратура, очная – 2 года обучения)
- **530700 «Реклама и связи с общественностью»**
- **530700 «Реклама связи с общественностью»** (дистанционное обучение, 5 лет)
- **570006 Кинооператорство** (очное, 5 лет, без ОРТ)

С изучением языков: **английский, корейский, арабский**

Отделение занимается подготовкой и переподготовкой кадров по специальности «Журналистика».

Главная задача отделение «Журналистики» – подготовка журналистов со знанием иностранных языков:

- **Основным иностранным языком является английский или один из восточных языков (корейский, арабский).**

Сотрудники отделения определяют миссию в заключении в подготовке широкообразованного, высококвалифицированного медиа профессионала (журналиста и медиа следователя), обладающего углубленными знаниями в сфере массовой коммуникации, конкурентоспособного и востребованного на отечественном и международном рынках труда. Учебные материалы, преподаваемые, на отделении по иностранным языкам составлены, таким образом, что дают возможность осваивать не только иностранные языки, а также государственное устройство, историю, культуру и традиции стран изучаемого языка.

Отделение «Журналистики»

(Практика и трудоустройство)

530600 «Журналистика»

- ✓ Учебно-производственная практика студентов проходит на базе редакций городских газет, радио- и телекомпаний, рекламных агентств, пресс-служб. Производственную практику студенты проходят на базе редакций городских или республиканских газет, радио- и телекомпаний, рекламных агентств, пресс-служб. Отделение сотрудничает с газетами «Кутбилим», «Эркин Тоо», «Кыргыз Туусу», журналы “Эл Агартуу”, “Жетиген” и др. Телеканалы «УТРК», «NewTV», «ЭЛТР». С информационными агентствами «ВРС», «Кабар», «24 kg». С радиостанциями «Кыргызстан обондору», «Кыргызское радио», «Манас FM» дают возможность студентам пройти практику непосредственно в студиях.

530700 «Реклама и связи с общественностью»

- ✓ Перспективы трудоустройства по профессии хороший специалист, окончивший бакалавриат по такому направлению, займет свое

место в любой государственной организации или коммерческой структуре. Он может работать в агентстве, которое занимается связями с общественностью либо рекламой. Как вариант, есть возможность устроиться в любые СМИ, в пресс-службу предприятия/государственного органа. Такие работники востребованы в антимонопольных объединениях, штабах избирательных кампаний. Они могут заниматься бизнес-консультированием, формированием политического имиджа.

Отделение сотрудничает:

- с БГУ им.Х.Карасаева, КНУ им.Ж.Баласагына, с кафедрой международной журналистики КРСУ им. Б.Ельцина, Международным университетом “Ала - Тоо” и др. Отделение проводят совместные мероприятия, посвященные популяризации профессии журналиста: с межвузовским центром журналистики, где проводится дискуссии, дебаты, посвященные журналисткой практике.
- с Бишкекским пресс-клубом Кыргызской фондовой биржи «ВРС», занимающийся вопросами развития качественной журналистики, а также парламентской и экономической журналистики и который ежемесячно выпускает пособия для журналистов.
- С газетами «Кутбилим», «Эл-Агартуу», «ДУМ КР», «Леди kg», « Тил жана маданият», «Эркин Тоо», «Кыргыз Туусу».
- С информационными агентствами «ВРС», «IWPR», «InterNews», «Кабар», «24kg», «Akipress», «Sputnik.kg», «Kyrgyz Media Center», ОсОО «Нур Азия».

**Кем могут работать выпускники по направлениям
530600 “Журналистика”, 530700 « Реклама и связи с общественностью» и
570006 Кинооператорство:**

тележурналист, радиожурналист, ведущий программы, репортер, редактор, режиссер, сценарист, телеоператор-педагог, оператор, звукооператор, специалист издательства, редактор, верстальщик

менеджер по рекламе и связям с общественностью, средствах massmedia, государственных структурах; специалист в рекламных или PR-агентствах; бренд-менеджер; исследователь коммуникационной сферы; пресс-секретарь; пресс-атташе; копирайтер, спичрайтер; маркетолог; имиджмейкер;

СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ ФАКУЛЬТЕТА РУССКОЙ ФИЛОЛОГИИ

Факультет русской филологии реализует в условиях рыночной экономики образовательные профессиональные программы высшего и послевузовского образования. Главной задачей факультета русской филологии являются: - удовлетворение потребностей личности в интеллектуальном, культурном и нравственном развитии, приобретении высшего и послевузовского образования и квалификации по избранной профессии; - удовлетворение потребностей общества в квалифицированных специалистах с высшим образованием, научнопедагогических кадров высшей квалификации;

— организация и проведение фундаментальных, поисковых и прикладных научных исследований, содействие сохранению, развитию и взаимообогащению различных культур, языков, исторических и национальных традиций народа изучаемого языка;

- распространение знаний среди населения, повышение его общеобразовательного и культурного уровня, в том числе и через научнопознавательную деятельность.

История кафедры русского языка и литературы начинается с 1952 года, когда было создано отделение русского языка и литературы филологического факультета Кыргызского женского педагогического института им. В.В. Маяковского.

Основной целью факультета русской филологии являлась подготовка высококвалифицированных специалистов-филологов, учителей русского языка и литературы для средних школ Кыргызстана, Казахстана и других стран.

Со дня основания на филологическом факультете работали такие выдающиеся лингвисты и литературоведы, методисты, авторы учебников и учебно-методических пособий, словарей, как профессор К.К. Юдахин, И.А. Батманов, Л.В. Батманова, В.М. Озмитель, В.С. Щербаков, К.Х. Джидеева, С.Г. Шарафутдинова, Э.Н. Лукьянова, В.П. Каипова, Е.М. Кузичева, С.М. Исаева, А. Эркебаев, О. Ибраимов, А.С. Кацев и др. Во всех уголках Кыргызстана достойно трудятся на ниве просвещения десятки тысяч учителей-русистов - выпускников нашей кафедры. Большинство из них сами уже руководят школами, колледжами, лицеями, кафедрами и вузами.

Заведовала кафедрой со дня ее основания кандидат филологических наук, почетный профессор института, заслуженный учитель Киргизской ССР Л.В. Батманова. Затем эстафету передавали друг другу к.ф.н., доц. В.С. Щербаков, к.ф.н., доц. А.В. Трускавец, к.ф.н., доц. В.М. Озмитель, к.ф.н., проф. К.Х. Джидеева, к.ф.н., доц. М.И. Задорожный, к.п.н., доц. Н.Л. Хмельницкая, к.ф.н., доц. Е.М. Кузичева, к.ф.н., доц. С.Г. Шарафутдинова, к.ф.н., доц. Г.Б. Кульбаева, к.ф.н. С.М. Исаева, к.ф.н., доц. С.Ш. Апышева, к.ф.н., доц. А.О. Кармышаков, д.п.н., проф. М.Х. Манликова, д.ф.н., проф. И.Дж. Лайлиева, к.п.н., доцент Г.У. Соронкулов.

С 2023 года организован Факультет русской филологии при Институте государственного языка и культуры КГУ им.И.Арабаева. Декан к.п.н., доц.Сегизбаева Н.К. Заведует кафедрой теории и методики преподавания русского языка и литературы к.п.н., доц.Тагаева Г.С.

С 2006 года кафедра русского языка и литературы находится в составе Института, а затем факультета гуманитарных знаний при КГУ им. И. Арабаева. За последние годы на кафедре завершены и защищены - 1 докторская, 2 кандидатских и 6 магистерских диссертаций.

В настоящее время на кафедре плодотворно трудится квалифицированный профессорско-преподавательский коллектив: д.ф.н., проф. И.Дж. Лайлиева, к.п.н., к.ф.н., доц. С.Ш. Апышева, доц. Н.К. Абдыгазиева, к.ф.н. Арстанбекова Ж.А., д.п.н., доц.Хасанов Н.Б., к.п.н., ст. преп. С.М. Юбурова, ст.преп. Н.К. Календерова, ст.преп.Ж.Ю. Токомбаева,

ст.преп. Т.К. Алыбаева, преп.Коешова Э.Т., преп.Турдубек к.Аида

Сотрудники кафедры ведут научно-исследовательскую работу, участвуют с докладами в международных научно-практических конференциях, в том числе за рубежом (Казахстан, Россия, Таджикистан, Узбекистан), круглых столах, научных семинарах. Разработаны и изданы учебники, учебно-методические пособия, словари, монографии.

Преподаватели кафедры активно участвуют в общественной жизни университета: в спартакиадах по волейболу, футболу, шахматам, в работе профсоюзной организации, в профориентационной деятельности университета.

На кафедре созданы условия для реализации научно-исследовательской и творческой работы студентов. Активно ведется воспитательная работа во внеаудиторное время и на занятиях. Кураторы проводят интересные беседы со студентами на различные темы, посещают театры, музеи, выставки и др.

Студенты активно участвуют в институтских, межвузовских, республиканских и городских олимпиадах, научных конференциях, различных конкурсах и занимают призовые места. Во время педагогической практики наши студенты показывают хороший уровень методической подготовки, о чем свидетельствует высокая оценка их учебной и воспитательной работы

учителями-предметниками и руководителями школ.

Впереди у профессорско-преподавательского состава кафедры русского языка и литературы много интересных планов. Это и дальнейшее повышение педагогического мастерства (защита магистерских, кандидатских и докторских диссертаций). Расширение международных связей и тесное сотрудничество с кафедрами русского языка и литературы вузов СНГ и дальнего зарубежья (Россия, Казахстан, КНР, Турция, Южная Корея и др.) для обмена опытом, стажировок, совместных проектов по подготовке и изданию учебников, научно-методических сборников, журналов и т.д.

Декан факультета русской филологии – Сегизбаева Назгуль Капаровна, кандидат педагогических наук, доцент

Заведующая кафедрой теории и методики русского языка и литературы – Тагаева Гульмира Сарыгуловна, кандидат педагогических наук, доцент

Заведующая кафедрой практического курса русского языка – Шамурзаева Толкунай Турсуновна, кандидат педагогических наук, доцент